

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

IT-04-74-T
D8 - 1/57758 TER
03 June 2010

8/57758 TER

SF

Predmet br. IT-04-74-T
Datum: 19. januar 2010.
Original: FRANCUSKI

PRETRESNO VIJEĆE III

U sastavu:

**sudija Jean-Claude Antonetti, predsjedavajući
sudija Árpád Prandler
sudija Stefan Trechsel
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua, rezervni sudija**

Sekretar:

g. John Hocking

Odluka od:

19. januara 2010.

TUŽILAC

protiv

**Jadranka PRLIĆA
Brune STOJIĆA
Slobodana PRALJKA
Milivoja PETKOVIĆA
Valentina ČORIĆA
Berislava PUŠIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽIOCA DA SE ODGODI SVJEDOČENJE MILIVOJA
PETKOVIĆA, SVJEDOKA VIVA VOCE PETKOVIĆEVE ODBRANE**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Odbhana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim A. A. Kahn za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Čorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

PRETRESNO VIJEĆE III (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud),

RJEŠAVAJUĆI po usmenom zahtjevu koji je Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) podnijelo na javnoj sjednici održanoj 13. januara 2010., kojim je tužilac od Vijeća zatražio da naloži da se svjedočenje svjedoka Milivoja Petkovića, čije su svjedočenje branioci optuženog Petkovića (dalje u tekstu: Petkovićeva odbrana) predvidjeli od 1. do 16. februara 2010., odgodi do 11. februara 2010. godine, iz razloga što Petkovićeva odbrana nije na vrijeme objelodanila sažetak činjenica propisan pravilom 65ter(G) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik; Zahtjev),¹

IMAJUĆI U VIDU usmeni odgovor Petkovićeve odbrane iznijet na javnoj sjednici održanoj 13. januara 2010., u kojem je ona obavijestila Vijeće da se ne protivi odgađanju svjedočenja Milivoja Petkovića,² ali ipak napominje da, ako Vijeće naloži odgađanje predmetnog svjedočenja do 11. februara 2010., neće biti u mogućnosti da reorganizuje svoj raspored svjedoka i pozove svjedoke za svjedočenje između 1. i 11. februara 2010. (dalje u tekstu: Odgovor Petkovićeve odbrane)³,

IMAJUĆI U VIDU usmeni odgovor branilaca optuženog Praljka (dalje u tekstu: Praljkova odbrana) iznijet na javnoj sjednici održanoj 13. januara 2010., kojim je Praljkova odbrana obavijestila Vijeće da se protivi odgađanju svjedočenja Milivoja Petkovića iz razloga što bi odgađanje povrijedilo pravo optuženih na ekspeditivno suđenje (dalje u tekstu: Odgovor Praljkove odbrane),⁴

BUDUĆI da ostala četiri tima odbrane nisu odgovorila na Zahtjev na javnoj sjednici održanoj 13. januara 2010. niti su uložila pismeni odgovor,

IMAJUĆI U VIDU javnu "Odluku po zahtjevu da se utvrdi rok početka izvođenja dokaza odbrane i o novom rasporedu", izdatu 28. januara 2008., (dalje u tekstu: Odluka od 28. januara 2008.), u kojoj je Vijeće naložilo timovima odbrane da najkasnije 31. marta 2008. dostave

¹ Transkript pretresa na francuskom (dalje u tekstu: T(f)), str. 48332.

² T(f), str. 48335.

³ T(f), str. 48333 i 48335.

⁴ T(f), str. 48335.

svoje spiskove na osnovu pravila *65ter* Pravilnika, spiskove u kojima se, shodno pravilu *65ter(G(i)(b)*, daje sažetak činjenica o kojima će svjedoci svjedočiti,⁵

BUDUĆI da tužilac u prilog Zahtjevu napominje da Petkovićeva odbrana nije poštovala Odluku od 28. januara 2008. jer nije dostavila sažetak svjedočenja svjedoka Milivoja Petkovića shodno pravilu *65ter*, koji je na njenom spisku na osnovu pravila *65ter* dostavljenom 31. marta 2008. naveden pod brojem 16; da se u predmetnom spisku navodi samo to da će se iskaz Milivoja Petkovića odnositi na sve tačke Izmijenjene optužnice od 11. juna 2008. (dalje u tekstu: Optužnica), ali se ne navode ni relevantni paragrafi Optužnice ni spisak dokumenata koji će biti predočeni putem tog svjedoka,⁶

BUDUĆI da tužilac u Zahtjevu ističe, pored ostalog, da od početka dokaznog postupka odbrane neprestano insistira na važnosti dostavljanja potpunih sažetaka na osnovu pravila *65ter* koji ispunjavaju uslove iz Pravilnika i sudske prakse Međunarodnog suda i stalno traži da se, po potrebi, dostave i detaljni sažeci na osnovu pravila *65ter*,⁷

BUDUĆI da, konkretno, tužilac podsjeća na to da je, od početka dokaznog postupka odbrane, njegova praksa bila da, odmah po primjeku rasporeda svjedoka koje su jednom mjesечно dostavljali timovi odbrane, upozori na odsustvo ili nepotpunost sažetaka na osnovu pravila *65ter* koje su objelodanili timovi odbrane, u skladu sa smjernicom br. 4 javne "Odluke o usvajanju smjernica za izvođenje dokaza odbrane" od 24. aprila 2008. i javnom "Odlukom po zahtjevu tužilaštva da mu se dostavi adekvatan sažeti prikaz iskaza koji će dati Slobodan Božić", zavedenom 22. januara 2009. godine.⁸

BUDUĆI da tužilac napominje da je, u ovom slučaju, 18. septembra i 16. novembra 2009. vodio prepisku putem elektronske pošte s Petkovićevom odbranom i da je tek 1. januara 2010., dana kada je Petkovićeva odbrana dostavila raspored za februar 2010. obaviješten da će optuženi Milivoj Petković svjedočiti tokom februara;⁹ budući da iz njegove prepiske s Petkovićevom odbranom proizlazi da će sažetak iskaza Milivoja Petkovića na osnovu pravila *65ter* biti dostavljen najmanje 30 dana prije početka njegovog svjedočenja,¹⁰

⁵ Odluka od 28. januara 2008., str. 7 i 8.

⁶ T(f), str. 48327- 48329 i 48331 i 48332.

⁷ T(f), str. 48329.

⁸ T(f), str. 48329 i 48330.

⁹ T(f), str. 48330 i 48331.

¹⁰ T(f), str. 48330 i 48331.

BUDUĆI da tužilac pored toga ističe da je Petkovićevu odbranu 4. januara 2010. elektronskom poštom obavijestio o svojoj namjeri da zatraži da se svjedočenje Milivoja Petkovića odgodi i da je Petkovićeva odbrana, u odgovoru na tu poruku, izjavila da nikad nije pristala na to da sažetak na osnovu pravila 65ter iskaza tog svjedoka dostavi 30 dana prije njegovog svjedočenja u sudnici,¹¹

BUDUĆI da Petkovićeva odbrana u Odgovoru demantira da je s tužiocem sklopila bilo kakav dogovor u vezi sa sažetkom na osnovu pravila 65ter za svjedoka Milivoja Petkovića;¹² da ističe i to da je Praljkova odbrana sažetak svjedočenja Slobodana Praljka na osnovu pravila 65ter dostavila manje od dvadeset dana prije njegovog svjedočenja u sudnici,¹³ ali da se ona uprkos svemu ne protivi odgađanju svjedočenja svjedoka Milivoj Petkovića,¹⁴

BUDUĆI da tužilac, u pogledu navoda Petkovićeve odbrane u vezi s objelodanjivanjem sažetka Praljkove odbrane na osnovu pravila 65ter, ističe da se radilo o različitom slučaju, jer je stranama u postupku više sedmica prije početka svjedočenja svjedoka Slobodana Praljka najavljeno da će njegovo glavno ispitivanje trajati dugo, tako da je ona imala na raspolaganju odgovarajući i veću količinu vremena za pripremu unakrsnog ispitivanja,¹⁵

BUDUĆI da Vijeće podsjeća na to da su, na osnovu pravila 65ter(G)(i)(b) Pravilnika, nakon završetka izvođenja dokaza optužbe, a prije početka izvođenja dokaza odbrane, timovi odbrane dužni da dostave spisak svjedoka koje namjeravaju pozvati i koji, između ostalog, sadrži sažeti prikaz činjenica o kojima će pojedini svjedok svjedočiti,

BUDUĆI da Vijeće ističe da se na spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter, koji je 31. marta 2008. dostavila Petkovićeva odbrana, Milivoj Petković navodi pod brojem 16 kao svjedok Petkovićeve odbrane, ali da taj spisak, suprotno odredbama iz pravila 65ter Pravilnika, ne sadrži nikakav sažetak iskaza tog svjedoka,

BUDUĆI da Vijeće pored toga ističe da bi, prema rasporedu svjedoka Petkovićeve odbrane za februar 2010., dostavljenom 1. januara 2010., trebalo da Milivoj Petković svjedoči između 1. i 16. februara 2010. godine,

¹¹ T(f), str. 48331.

¹² T(f), str. 48333 i 48334.

¹³ T(f), str. 48334.

¹⁴ T(f), str. 48335.

¹⁵ T(f), str. 48338 i 48339.

BUDUĆI da Vijeće prima na znanje činjenicu da tužilac i Petkovićeva odbrana od 18. septembra 2009. vode prepisku u vezi s nepostojanjem sažetka iskaza Milivoja Petkovića na osnovu pravila 65ter, ali da uprkos tome nisu postigli jasan dogovor, i uz napomenu da se Petkovićeva odbrana ne protivi odgađanju svjedočenja Milivoja Petkovića do datuma koji je zatražio tužilac, odnosno, do 11. februara 2010. godine,

BUDUĆI da Vijeće konstatiše da, kao što navodi tužilac,¹⁶ Petkovićeva odbrana nije poštovala obavezu da sažetak iskaza Milivoja Petkovića na osnovu pravila 65ter objelodani do 31. marta 2008., u skladu s Odlukom od 28. januara 2008., i da je taj sažetak na osnovu pravila 65ter objelodanila tek 11. januara 2010. godine,

BUDUĆI da Vijeće napominje da rok za dostavljanje sažetka na osnovu pravila 65ter koji u Zahtjevu navodi tužilac, odnosno 30 dana prije svjedočenja dotičnog svjedoka, odgovara datumu kada je dostavljen raspored svjedoka Petkovićeve odbrane za februar 2010. i proizlazi iz prepiske između tužioca i Petkovićeve odbrane; ali da ipak konstatiše da takav rok nije predviđen ni Pravilnikom ni jurisprudencijom Međunarodnog suda, i da u ovom slučaju pravnu snagu ima samo rok utvrđen Odlukom od 28. januara 2008., tj. 31. mart 2008. godine,

BUDUĆI da Vijeće potvrđuje da se u svom radu i odlukama mora rukovoditi i vremenskim ograničenjima i stalnom brigom za obezbjeđivanje ekspeditivnog suđenja s obzirom na pravo optuženih na provođenje postupka u razumnom roku,

BUDUĆI da Vijeće, međutim, podsjeća na to da se potreba za ekspeditivnošću suđenja uvijek mora razmatrati s obzirom na načelo pravičnosti postupka,

BUDUĆI da u ovom slučaju Vijeće smatra da je, s obzirom na to da je Petkovićeva odbrana veoma zakasnila s dostavljanjem sažetka na osnovu pravila 65ter i na razuman zahtjev tužioca da se početak saslušanja Milivoja Petkovića odgodi za 11 dana, s aspekta pravičnosti primjereno da se Zahtjev odobri i da se svjedočenje svjedoka Milivoja Petkovića odgodi do 11. februara 2010., što bi tužiocu trebalo omogućiti da se na primjeren način pripremi za unakrsno ispitivanje,

IZ TIH RAZLOGA,

NA OSNOVU pravila 20 i 21 Statuta i pravila 54 i 65ter Pravilnika,

¹⁶ T(f), str. 48329 i 48332.

ODOBRAVA Zahtjev tužioca,

NALAŽE da se svjedočenje svjedoka Milivoja Petkovića odgodi za 11. februara 2010. godine,

I

NALAŽE Petkovićevoj odbrani da svjedoka 4D-AA, prвobitno predviđenog za 14. januara 2010., pozove u vremenu između 1. i 11. februara 2010., radi unakrsnog ispitivanja i to kao svjedoka Petkovićeve odbrane *viva voce* i kao svjedoka Praljkove odbrane na osnovu pravila 92bis, za unakrsno ispitivanje.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, a mjerodavan je tekst na francuskom.

Predsjedavajući Vijeća, sudija Jean-Claude Antonetti, prilaže uz ovu odluku izdvojeno mišljenje.

/potipis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 19. januara 2010.,

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]

IZDVOJENO MIŠLJENJE PREDSJEDAVAJUĆEG VIJEĆA,
SUDIJE JEAN-CLAUDEA ANTONETTIJA

Na pretresu održanom u četvrtak, 15. januara 2010., predstavnik Tužilaštva, **g. Scott**, je zatražio da se odgodi svjedočenje optuženog Petkovića, čiji je početak prvobitno bio predviđen za 1. februara 2010. godine. Taj zahtjev zadaje nekoliko problema koji treba da se razmotre.

A) Kasno podnošenje zahtjeva

Tužilac je od **31. marta 2008.** u posjedu informacije da je optuženi Petković odlučio da svjedoči.

Shodno smjernicama izdatim 24. aprila 2008. i izmijenjenim 20. oktobra 2008., odbrana je bila dužna da do 1. januara dostavi svoj raspored kada efektivno predviđa svjedočenje optuženog Petkovića, uz napomenu da je raspored bio dostavljen 4. januara 2010., što se čini prihvatljivim s obzirom na sudski odmor.

Kao glavni razlog navodi se da **sažetak** nije dostavljen 4. januara ili ranije, uz napomenu da je sažetak dostavljen 11. januara, odnosno, teoretski, sa 10 dana zakašnjenja u odnosu na smjernice.

Međutim, jasno je da je tužilac već 31. marta 2008. saznao da nema sažetak.

Shodno tome, smatram da govoriti 15. januara 2010. o situaciji koja je bila poznata već 31. marta 2008. predstavlja zakašnjenje koje bi u normalnim okolnostima moralo rezultirati odbacivanjem zahtjeva iz razloga **prekasnog podnošenja**.

B) Obaveza dostavljanja sažetka

Da li je optuženi dužan da dostavi **sažetak**?

Kako bi se odgovorilo na to pitanje, valja pogledati relevantne članove Statuta i Pravilnika.

Član 21(4)(g) utvrđuje da se optuženi ne može primorati da svjedoči protiv sebe ili da prizna krivicu.

Dostavljanje čak i najšturiјeg sažetka prije svjedočenja, nasuprot pravu optuženog da se brani šutnjom i da ne daje izjave može se - prema tumačenju koje je dao jedan sudija - smatrati elementom koji ide na njegovu vlastitu štetu, pa čak i **priznanjem krivice**.

Iz tog razloga, smatram da se u Statutu konkretno ne navodi nikakva obaveza da se dostavi takav dokument.

Što se tiče **Pravilnika**, pravilo 62 optuženom daje mogućnost da se izjasni o krivici prilikom prvog stupanja pred sud.

Pravilo 63 tog istog Pravilnika precizira da u slučaju ispitivanja optuženog, uključujući i faze poslije prvog stupanja pred sud, ispitivanje može biti provedeno samo u prisustvu branioca. Treba napomenuti da se ništa ne kaže o modalitetima tog ispitivanja.

Optuženi se ponovo može izjasniti prilikom uvodnih riječi jer mu pravilo 84bis daje mogućnost da da izjavu, **bez ispitivanja** o sadržaju svog iskaza.

Za tu fazu Pravilnik inače ne precizira obavezu da se prije davanja izjave dostavi njen sadržaj.

Pravilo 85(c) određuje sljedeće: "**Optuženi, ako želi, može svjedočiti u svoju odbranu.**"

U tom slučaju, nakon što položi zakletvu, optuženi se pojavljuje u dvostrukom svojstvu, **optuženog i svjedoka**. Od tog trenutka on će biti dužan da govori istinu.

Sažetak, čak i kad je sastavljen pod nadzorom optuženog, ne čini mi se potrebnim u ovoj fazi jer nijedno pravilo Pravilnika optuženom ne nalaže takvu obavezu, iako se to pravilom 65ter(G) zahtijeva za **svjedoke**, ali u ovom slučaju postoji situacija da je predmetna osoba istovremeno i **svjedok i optuženi**.

Shodno tome, budući da ne postoji pravilo koje bi to konkretno nalagalo, ne slažem se s gore pomenutim stavom tužioca, uz napomenu da odluka o usvajanju smjernica od 24. aprila 2008. ne kaže niti riječ o situaciji "**optuženog/svjedoka**".

C) Potrebno vrijeme

Prema tome što kaže tužilac, njemu je to vrijeme (do 11. februara 2010.) potrebno kako bi se pripremio za ispitivanje.

To svakako iznenađuje ako znamo da je tužilac imao nekoliko godina vremena da se pripremi i da je, pored toga, Tužilaštvo optuženog Petkovića već dva puta ispitivalo u okviru drugih predmeta.

Ako je tužiocu od dana primitka sažetka do dana početka ispitivanja optuženog potrebno mjesec dana, ima razloga da se zapitamo o značenju člana 16 Statuta u vezi s tužiocem: "*Tužilaštvo se sastoji od tužioca i drugog potrebnog kvalifikovanog osoblja*".

Savršeno razumijem da Tužilaštvo ima golem posao zbog mnoštva zahtjeva odbrane i optužbe, kao i mnoštva odluka Vijeća (posebno što se tiče prihvatanja dokumenata) tako da je **legitimno** da mu može trebati vremena, ali meni bi bilo draže da se to jasno kaže, nego da se odgađanje svjedočenja do 11. februara 2010. opravdava procesnim razlogom.

U tim uslovima, kao i drugi sudije Pretresnog vijeća, smatram da saslušanje optuženog Petkovića treba da počne tek 11. februara 2010., iz jednostavnog razloga što tužiocu treba vremena, a ne iz procesnog razloga zasnovanog na sažetku i roku od 30 dana definisanom u izmijenjenim smjernicama.

/potipis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 19. januara 2010.,

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]